

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosääntö

Astuu voimaan 19.5.2025 lukien

Aluevaltuusto 8.3.2022 § 4
Aluevaltuusto 29.3.2022 § 21
Aluevaltuusto 31.5.2022 § 48
Aluevaltuusto 30.8.2022 § 77
Aluevaltuusto 22.11.2022 § 89
Aluevaltuusto 20.12.2022 § 110
Aluevaltuusto 6.2.2023 § 9
Aluevaltuusto 14.3.2023 § 19
Aluevaltuusto 12.6.2023 § 54
Aluevaltuusto 23.10.2023 § 111
Aluevaltuusto 12.12.2023 § 132
Aluevaltuusto 4.3.2024 § 13
Aluevaltuusto 28.10.2024 § 66
Aluevaltuusto 19.5.2025 § xx

Sisällys

I.	OSA: Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	7
1	luku: Yleiset määräykset	7
1 §	Hallintosäännön soveltaminen	7
2 §	Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät	7
3 §	Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä	7
4 §	Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät	8
5 §	Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät	8
6 §	Hyvinvointialueen asukkaiden osallistuminen	8
7 §	Hyvinvointialueen viestintä	9
8 §	Tietoturva ja tietosuoja	9
2	luku: Toimielinorganisaatio	10
9 §	Aluevaltuusto	10
10 §	Aluehallitus	10
11 §	Yksilöasioiden jaosto	10
12 §	Tarkastuslautakunta	11
13 §	Kansalliskielilautakunta	11
14 §	Pelastuslautakunta	11
15 §	Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta	11
16 §	Aluevaalilautakunta	11
17 §	Toimikunnat	11
18 §	Edunvalvontajaosto	12
3	luku: Vaikuttamistoimielimet ja järjestöyhteistyön neuvottelukunta	13
19 §	Nuorisovaltuusto	13
20 §	Vanhusneuvosto	13
21 §	Vammaisneuvosto	13
22 §	Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta	14
23 §	Järjestöyhteistyön neuvottelukunta	14
4	luku: Toimielinten tehtävät ja toimivalta	15
24 §	Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta	15
25 §	Pelastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta	16
26 §	Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan tehtävät	17
27 §	Jaostojen tehtävät ja toimivalta	17
28 §	Kansalliskielilautakunnan tehtävät	18
29 §	Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi	18
30 §	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	19
5	luku: Henkilöstöorganisaatio ja viranhaltijoiden toimivalta	20
31 §	Henkilöstöorganisaatio	20
32 §	Hyvinvointialuejohtaja	20
33 §	Toimialajohtajien tehtävät ja toimivalta	22
34 §	Palvelualuejohtajien tehtävät ja toimivalta	23
35 §	Tehtäväalueen päälliköiden tehtävät ja toimivalta	23
36 §	Toimintayksiköiden esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta	23
37 §	Konsernipalvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta	24
38 §	Terveystuhojen palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta	25

39 §	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta	25
40 §	Vanhusten palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta	33
41 §	Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta	35
42 §	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen viranhaltijoiden erityinen toimivalta	42
6	luku: Omistajaohjaus	44
43 §	Konsernijohto	44
44 §	Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	44
7	luku: Sopimusohjaus ja hankinnat	45
45 §	Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako	45
46 §	Sopimusmääräykset	45
47 §	Toimivalta hankinnoissa, sopimuksissa ja sitoumuksissa	45
48 §	Toimivalta osakkeiden ostamiseen, myyntiin ja vaihtoon	46
49 §	Toimivalta kiinteän omaisuuden ostamiseen, myyntiin ja vaihtoon	46
8	luku: Toimivalta henkilöstöasioissa	47
50 §	Aluehallituksen toimivalta henkilöstöasioissa	47
51 §	Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä viran kelpoisuusvaatimukset ja nimikkeen muuttaminen	47
52 §	Palvelussuhdetta koskevat muutokset	47
53 §	Siirrot	47
54 §	Viran haettavaksi julistaminen	47
55 §	Palvelussuhteeseen ottaminen	48
56 §	Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen	48
57 §	Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	49
58 §	Sijaiset	49
59 §	Virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	49
60 §	Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	49
61 §	Sivutoimet	49
62 §	Virantoimituksesta pidättäminen	50
63 §	Lomauttaminen	50
64 §	Palvelussuhteen päätyminen	50
65 §	Menetettyjen ansioiden korvaaminen	50
66 §	Palkan takaisin periminen	50
9	luku: Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	51
67 §	Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät	51
68 §	Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	51
69 §	Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan päätösvalta	51
70 §	Hyvinvointialuejohtajan asiakirjahallinnon tehtävät	51
10	luku: Kielelliset oikeudet	52
71 §	Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet hyvinvointialueen hallinnossa	52
72 §	Kielelliset oikeudet hyvinvointialueen toiminnassa	52
73 §	Kielellisten oikeuksien toteutumisen seuranta ja raportointi	52
II.	OSA: Talous ja valvonta	53

11	luku: Taloudenhoito	53
74 §	Talousarvio ja taloussuunnitelmat	53
75 §	Toiminnan ja talouden seuranta	53
76 §	Talousarvion sitovuus	53
77 §	Talousarvion muutokset	53
78 §	Omaisuuksien luovuttaminen ja vuokraaminen	53
79 §	Poistosuunnitelman hyväksyminen	54
80 §	Rahatoimen hoitaminen	54
81 §	Maksuista päättäminen	55
82 §	Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	55
12	luku: Ulkoinen valvonta	56
83 §	Tarkastuslautakunnan kokoukset	56
84 §	Tarkastuslautakunnan tehtävät	56
85 §	Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi	57
86 §	Tilintarkastusyhteisön valinta	57
87 §	Ulkoinen tarkastuksen yksikkö	57
88 §	Tietojensaantioikeus	58
89 §	Tilintarkastajan tehtävät	58
90 §	Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	58
91 §	Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	58
13	luku: Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	59
92 §	Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät	59
93 §	Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät	59
94 §	Lautakunnan sisäisen valvonnan tehtävät	60
95 §	Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan tehtävät	60
96 §	Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät	60
14	luku: Turvallisuus ja varautuminen	61
97 §	Turvallisuus ja varautuminen	61
III.	OSA: Aluevaltuusto	62
15	luku: Aluevaltuuston toiminta	62
98 §	Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt	62
99 §	Aluevaltuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	62
100 §	Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	62
101 §	Istumajärjestys	62
102 §	Aluevaltuuston iltakoulut	63
103 §	Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen	63
16	luku: Aluevaltuuston kokoukset	64
104 §	Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	64
105 §	Kokouskutsu	64
106 §	Esityslista	65
107 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla	65
108 §	Jatkokokous	65
109 §	Varavaltuutetun kutsuminen	65
110 §	Läsnäolo kokouksessa	66
111 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	66

112 §	Kokouksen johtaminen _____	66
113 §	Esteellisyys _____	67
114 §	Asioiden käsittelyjärjestys _____	67
115 §	Puheenvuorot _____	67
116 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi _____	68
117 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen _____	68
118 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen _____	68
119 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset _____	69
120 §	Äänestystapa, äänestysjärjestys ja äänestystuloksen toteaminen _____	69
121 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen _____	69
122 §	Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille _____	70
17	luku: Enemmistövaali ja suhteellinen vaali _____	71
123 §	Vaaleja koskevat yleiset määräykset _____	71
124 §	Enemmistövaali _____	71
125 §	Aluevaltuuston vaalilautakunta _____	71
126 §	Ehdokaslistojen laatiminen _____	71
127 §	Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto _____	72
128 §	Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen _____	72
129 §	Ehdokaslistojen yhdistelmä _____	72
130 §	Suhteellisen vaalin toimittaminen _____	72
131 §	Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen _____	72
18	luku: Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus _____	73
132 §	Valtuutettujen aloitteet _____	73
133 §	Aluehallitukselle osoitettava kysymys _____	73
134 §	Selostustilaisuus ja kyselytunti _____	73
IV.	OSA: Päätöksenteko- ja hallintomenettely _____	74
19	luku: Kokousmenettely _____	74
135 §	Määräysten soveltaminen _____	74
136 §	Toimielimen päätöksentekotavat _____	74
137 §	Sähköinen kokous _____	74
138 §	Sähköinen päätöksentekomenettely _____	75
139 §	Kokousaika ja -paikka _____	75
140 §	Kokouskutsu _____	75
141 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla _____	75
142 §	Jatkokokous _____	76
143 §	Varajäsenen kutsuminen _____	76
144 §	Läsnäolo kokouksessa _____	76
145 §	Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä _____	77
146 §	Kokouksen julkisuus _____	77
147 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus _____	77
148 §	Tilapäinen puheenjohtaja _____	77
149 §	Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot _____	77
150 §	Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely _____	78
151 §	Esittelijät _____	78
152 §	Esittely _____	78
153 §	Esteellisyys _____	79
154 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi _____	79

---

155 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen _____	79
156 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen _____	79
157 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset _____	80
158 §	Äänestys ja vaali _____	80
159 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen _____	80
160 §	Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle _____	81
20	luku: Aloiteoikeus ja muut määräykset _____	83
161 §	Aloiteoikeus _____	83
162 §	Aloitteen käsittely _____	83
163 §	Aloitteen tekijälle annettavat tiedot _____	83
164 §	Asiakirjojen allekirjoittaminen _____	83
165 §	Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta _____	84
166 §	Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen _____	84
167 §	Toimivallan siirtäminen _____	84
168 §	Toimivalta viranhaltijan ollessa estynyt/esteellinen/virka avoin _____	84

I. OSA: Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 luku: Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Hyvinvointialueen toiminta ja tehtävät

Hyvinvointialue järjestää kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sille määrätyt tehtävät. Hyvinvointialue voi lisäksi alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä.

Hyvinvointialueen rekisterinpitäjän velvollisuuksista huolehtii aluehallitus.

Hyvinvointialueen toiminnassa syntyneiden henkilötietojen käsittelytarkoitus määritellään toimialakohtaisesti. Hyvinvointialuejohtaja määrää toimialakohtaisesti henkilötietojen käsittelyn vastuhenkilöt.

Hyvinvointialue järjestää kahden hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut. Yhteistyösopimuksella on sovittu, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimi järjestetään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaation osaksi.

Terveystieteiden palvelujen toimialajohtaja toimii terveydenhuoltolain mukaisena vastaavana lääkärinä.

3 § Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmä

Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin aluevaltuuston päätöksiin.

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, **Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta koskevasta yhteistoimintasopimuksen hyväksymisestä**, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Aluehallitus johtaa valtuuston hyväksymän hyvinvointialuestrategian mukaisesti hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta, palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Hyvinvointialuejohtaja johtaa aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa asioiden valmistelusta aluehallituksen käsiteltäväksi. Lisäksi hyvinvointialuejohtaja kokoaa hyvinvointialueen johtoryhmän.

Aluehallituksen puheenjohtaja voi halutessaan toimia osa-aikaisena luottamushenkilönä.

4 § Aluehallituksen puheenjohtajan tehtävät

Aluehallituksen puheenjohtaja:

1. johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä;
2. johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
3. vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta;
4. vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut sekä;
5. myöntää hyvinvointialuejohtajalle
  1. vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet sekä
  2. enintään 2 kuukauden palkattoman virkavapaan ja
  3. hyväksyy virkamatkamääräykset sekä matka- ja kululaskut.

5 § Aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Aluevaltuuston puheenjohtaja:

1. edistää valtuustotyöskentelyn vastuullisuutta ja tuloksellisuutta.

6 § Hyvinvointialueen asukkaiden osallistuminen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että hyvinvointialueen asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti hyvinvointialueen toimintaan.

---

7 § Hyvinvointialueen viestintä

Hyvinvointialuejohtaja johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista suomeksi ja ruotsiksi. Lisäksi aluehallitus hyväksyy hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhtiön kielellisten palvelujen ja tiedottamisen ohjeistuksen. Aluehallitus nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Aluehallitus, muut toimielimet, hyvinvointialuejohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että hyvinvointialueen asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten sekä muiden tärkeimpien kieliryhmien, mukaan lukien viittomakielisten, tarpeet. Lisäksi viestinnässä huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys.

8 § Tietoturva ja tietosuojat

Hyvinvointialueen johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuojat noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä aluehallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja hyvinvointialueen sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

Tietoturvan toimeenpanosta, ohjauksesta ja soveltamisohjeiden antamisesta päättää tietohallintojohtaja.

---

2 luku: Toimielinorganisaatio

9 § Aluevaltuusto

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa.

Aluevaltuustossa on 69 valtuutettua.

Aluevaltuusto valitsee kokouksessaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei aluevaltuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on aluevaltuuston toimikautta lyhyempi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa. Aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksessa.

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen valtuustovaliokunnan ja valtuustotoimikunnan käsittelemään valtuuston työskentelyyn ja päätöksentekoon liittyviä kysymyksiä. Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii aluevaltuuston puheenjohtaja, varapuheenjohtajan aluevaltuuston varapuheenjohtaja ja muina varsinaisina jäseninä valtuustoryhmien puheenjohtajat. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuustotoimikunnan puheenjohtajana toimii suurimman valtuustoryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtajana toiseksi suurimman valtuustoryhmän puheenjohtaja sekä muina varsinaisina jäseninä muiden valtuustoryhmien puheenjohtajat. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § Aluehallitus

Aluehallitus johtaa aluevaltuuston alaisena hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä vastaa hyvinvointialueesta annetussa laissa määrätyistä tehtävistä. Aluehallitus valmistelee hyvinvointialuestrategian aluevaltuustolle päätettäväksi.

Aluehallituksessa on aluevaltuuston päättämä määrä jäseniä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi aluehallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Aluehallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

11 § Yksilöasioiden jaosto

Aluehallituksessa on yksilöasioiden jaosto, jossa on aluevaltuuston päättämä määrä jäseniä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Yksilöasioiden jaoston tehtävänä on ratkaista ne asiat, joissa asiakas on halunnut saattaa viranhaltijan tekemän päätöksen monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi. Lisäksi jaoston tehtävänä on käsitellä yksilöä ja perhettä koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiat, jotka on säädetty monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi.

---

12 § Tarkastuslautakunta

Aluevaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnassa on aluevaltuuston päättämä määrä jäseniä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

13 § Kansalliskielilautakunta

Kansalliskielilautakunnassa on aluevaltuuston päättämä määrä jäseniä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäseniksi valitaan hyvinvointialueen ruotsinkieliseen väestöön kuuluvia henkilöitä.

14 § Pelastuslautakunta

Pelastuslautakunnassa on 15 jäsentä ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä 8 jäsentä tulee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta ja 7 jäsentä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta. Jäseninä pelastuslautakunnassa voivat olla asianomaisten hyvinvointialueiden vaalikelpoiset henkilöt. Kummankin hyvinvointialueen jäsenistä sekä varajäsenistä vähintään puolet tulee olla aluevaltuuston jäseniä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto valitsee pelastuslautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto valitsee pelastuslautakunnan jäsenistä varapuheenjohtajan.

Pelastuslautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus molempien hyvinvointialueiden aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla.

15 § Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnasta on aluevaltuuston päättämä määrä jäseniä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

16 § Aluevaalilautakunta

Aluevaalilautakunnassa on 5 jäsentä, joista aluevaltuusto valitsee jäsenten lisäksi lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja vähintään 5 varajäsentä.

Aluevaalilautakunnasta säädetään vaalilaissa.

17 § Toimikunnat

Aluehallitus voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten.

---

18 § Edunvalvontajaosto**Edunvalvontajaosto**

Aluehallituksessa on edunvalvontajaosto, jossa on aluevaltuuston päättämä kokoonpano. Hyvinvointialuelain 36 §:n mukaan jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen, ja aluevaltuusto voi päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

---

3 luku: Vaikuttamistoimielimet ja järjestöyhteistyön neuvottelukunta

19 § Nuorisovaltuusto

Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

20 § Vanhusneuvosto

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

21 § Vammaisneuvosto

Aluehallitus asettaa vammaisneuvoston valtuustokausittain. Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

---

22 § Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta

Aluehallitus asettaa monikulttuurisuusasian neuvottelukunnan. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta voi olla yhteinen Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa.

23 § Järjestöyhteistyön neuvottelukunta

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta asettaa hyvinvointialueelle alaisuuteensa järjestöyhteistyön neuvottelukunnan ja hyväksyy sille toimintasäännön, jossa linjataan järjestöyhteistyön neuvottelukunnan tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi sekä kokous- ja toimintakäytännöt.

---

4 luku: Toimielinten tehtävät ja toimivalta

24 § Aluehallituksen tehtävät ja toimivalta

Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Aluehallitus laissa säädettyjen tehtävien lisäksi:

1. vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta;
2. vastaa henkilöstöpolitiikan yleisperiaatteista;
3. päättää osakeyhtiön perustamisesta;
4. päättää hyvinvointialuejohtajaa koskevista henkilöstöhallinnollista asioista;
5. vahvistaa palveluiden myyntihinnat aluevaltuuston vahvistamien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti;
6. vastaa arkistotoimen järjestämisestä ja määrää arkistotoimea johtavan viranhaltijan;
7. päättää hyvinvointialueen toimialojen erityislainsäädännössä edellytetyistä vastuuviranhaltijoista;
8. vastaa hyvinvointialuekonsernin turvallisuudesta ja varautumisesta yhteistyössä alueen kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa;
9. valvoo, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti sekä;
10. antaa osana sisäisen valvonnan raportointia sekä toimintakertomuksessa tiedot turvallisuus- ja varautumisjärjestelyistä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä myös selvityksen merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
11. vastaa siitä, että hyvinvointialue täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet;
12. vastaa kestävästä kehityksestä ja ympäristönäkökulmien huomioimisesta hyvinvointialueella;
13. päättää avustusperiaatteiden hyväksymisestä;
14. päättää avustusten myöntämisestä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan ehdotuksen pohjalta;
15. päättää sosiaalisen luoton myöntämisen perusteista.

Mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella.

---

25 § Pelastuslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Pelastuslautakunnan tehtävänä on:

1. toimia pelastuslain mukaisena monijäsenisenä pelastusviranomaisena;
2. valmistella esitys Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen hyvinvointialueiden pelastustoimen palvelutasosta hyvinvointialueitaan kuultuaan sekä tehdä esitys palvelutasopäätöksestä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle;
3. valmistella pelastuslaitoksen talousarvio ja –suunnitelmaesityksen sekä investointisuunnitelmaesityksen Vantaan ja Keravan aluevaltuuston aikataulussa asetettujen sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti kuultuaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta;
4. valmistella pelastuslaitoksen toimintakertomuksen ja erillistilinpäätöksen tai sitä vastaavat tiedot Vantaan ja Keravan aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuuston hyväksyttäväksi;
5. vastata toimialallaan sisäisestä valvonnasta ja sen toteutumisen järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä huolehtii tarvittavilta osin omavalvonnasta ja sen raportoinnista molemmille hyvinvointialueille;
6. käsitellä pelastuslaitoksen viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset.

Pelastuslautakunnan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. pelastuslaitoksen virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkojen kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta;
2. pelastuslaitoksen toimialajohtajan (pelastusjohtajan) valinnasta;
3. pelastuslaitoksen toimialajohtajan avoimen viran hoitajasta ja sijaisesta sekä toimialajohtajan irtisanomisesta, virasta pidättämisestä, lomauttamisesta ja eron myöntämisestä;
4. pelastuslaitoksen toiminnan kehittämisestä Vantaan ja Keravan aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden rajoissa sekä seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niiden saavuttamisesta molempien hyvinvointialueiden aluehallituksille;
5. hyvinvointialueiden välisistä kustannusten jaosta yhteistoimintasopimuksessa määräytyin perustein;
6. pelastuslaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella;
7. pelastuslaitoksen palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;
8. pelastuslaitosta koskevien, sitovien päätösten ja sopimusten tekemisestä pelastuslaitoksen toiminnan käynnistämiseksi ja ylläpitämiseksi yhteistoimintasopimuksen periaatteiden mukaisesti;
9. ensihoitopalvelua ja ensivastetoimintaa koskevan yhteistoimintasopimuksen tekemisestä HUS-yhtymän kanssa molempien hyvinvointialueiden osalta;
10. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta hyvinvointialueiden yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailutettuun hankintasopimukseen liittymisestä;

11. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sopimuspalokuntien kanssa tehtävistä sopimuksista ja avustusten myöntämisestä toimialaansa liittyville yhteisöille;
12. pelastuslaitoksen palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista;
13. puhevallan käyttämisestä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta koskevissa asioissa.

26 § Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan tehtävät

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan tehtävänä on:

1. kehittää asukkaiden osallisuusmahdollisuuksia teknologian avulla sekä erilaisia menetelmiä hyödyntäen;
2. tehdä kannanottoja ja antaa lausuntoja hyvinvointialueen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia sekä palveluiden yhdenvertaisuutta koskevissa asioissa;
3. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi hyvinvointialueen asukkaiden ja palveluiden käyttäjien osallisuuden ja vaikuttamisen sekä palveluiden yhdenvertaisuuden kehittämiseksi;
4. koordinoida yhteistyötä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten kanssa;
5. koordinoida hyvinvointialueen järjestöyhteistyötä;
6. edistää hyvinvointialueen vuorovaikutteista ja asiakaslähtöistä toimintaa sekä yhteisöllisyyttä;
7. seurata osallisuusohjelman sekä hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman toteutumista ja vastata niiden päivittämisestä.
8. päättää avustushaun avaamisesta ja laatia aluehallitukselle ehdotus avustusten myöntämisestä aluehallituksen vahvistamien avustusperiaatteiden pohjalta.

27 § Jaostojen tehtävät ja toimivalta

Yksilöasioiden jaoston tehtävänä on ratkaista ne asiat, joissa asiakas on halunnut saattaa viranhaltijan tekemän päätöksen monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi. Lisäksi jaoston tehtävänä on käsitellä yksilöä ja perhettä koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon koskevat asiat, jotka on säädetty monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi.

Yksilöasioiden jaoston toimivaltaan kuuluu päättää:

1. yksilöä ja perhettä koskevien päätösten tekemisestä;
2. ne asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan tekemän päätöksen jaoston käsiteltäväksi;
3. ne yksilöä ja perhettä koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon koskevat asiat, jotka on säädetty monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi.

Edunvalvontajaoston tehtävänä on:

1. vastata osaltaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen poliittisesta edunvalvonnasta sekä osallistua verkosto- ja sidosryhmätöihin;

2. tehdä kannanottoja ja antaa lausuntoja hyvinvointialueen edunvalvonnallisesti keskeisissä asioissa;
3. vastata osaltaan hyvinvointialueen edunvalvonnasta suhteessa valtionhallintoon, HUS-yhtymään, Vantaan ja Keravan kaupunkeihin sekä muihin sidosryhmiin;
4. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi hyvinvointialueen edunvalvonnan kehittämiseksi;
5. valmistella liikelaitosten, tytäryhtiöiden ja säätiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet;
6. valmistella osaltaan esitykset konsernin omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
7. seurata ja arvioida tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyn sekä liikelaitosten johtokuntien edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta ja riippumattomuutta.

28 § Kansalliskielilautakunnan tehtävät

Hyvinvointialuelain 33 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan tehtävänä on:

1. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielisten oikeuksien käytännön toteutumiseen;
2. selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;
3. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi;
4. tehdä ehdotuksia kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä ja työnjakoa koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto aluevaltuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista;
5. antaa vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta.

29 § Asian ottaminen aluehallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja tai hyvinvointialuejohtaja.

~~Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyväksymällä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta koskevalla yhteistoimintasopimuksella on sovittu, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella ei ole otto-oikeutta hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin.~~ Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksella on otto-oikeus hyvinvointialueiden yhteisen toimielimen, pelastuslautakunnan, tekemiin päätöksiin. Otto-oikeuden käyttämisen jälkeen ennen asian ratkaisemista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallituksen tulee kuulla Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitusta. Aikataulullisista syistä hyvinvointialuejohtajat ja aluehallitusten puheenjohtajat voivat kuitenkin sopia kuulematta jättämisestä.

30 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

---

5 luku: Henkilöstöorganisaatio ja viranhaltijoiden toimivalta

31 § Henkilöstöorganisaatio

Hyvinvointialueen henkilöstöorganisaatio jakautuu toimialoihin, palvelualueisiin, tehtäväalueisiin ja toimintayksiköihin. Toimialaa johtaa toimialajohtaja, palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja, tehtäväaluetta johtaa tehtäväalueen päällikkö ja toimintayksikköä johtaa toimintayksikön esihenkilö.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jakautuu toimialoihin seuraavasti:

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala
- Vanhusten palvelujen toimiala
- Terveystieteiden palvelujen toimiala
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Konsernipalvelujen toimiala

Hyvinvointialuejohtaja jakaa toimialat palvelualueisiin sekä päättää erillispalvelualueista. Toimialajohtaja päättää alaistensa palvelualueiden jakautumisesta tehtäväalueisiin sekä toimintayksiköihin.

32 § Hyvinvointialuejohtaja

Hyvinvointialuejohtaja vastaa aluehallituksen toimialojen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa aluehallituksen alaisuudessa. Hyvinvointialueen toiminta käsittää hyvinvointialueen toiminnan lisäksi osallistumisen hyvinvointialueiden yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Hyvinvointialuejohtajan ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisenaan toimii konsernipalvelujen toimialajohtaja. Mikäli sekä hyvinvointialuejohtaja että konsernipalvelujen toimialajohtaja ovat poissa tai esteellisiä, sijaisena toimivat muut toimialajohtajat seuraavassa järjestyksessä:

- vanhusten palvelujen toimialajohtaja
- terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja
- lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
- aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtaja
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja

Hyvinvointialuejohtaja:

1. johtaa ja kehittää aluehallituksen alaisena hallintoa, taloudenhoitoa, valvontaa, ohjausta, viestintää, osallisuutta ja muuta toimintaa sekä vastaa osaltaan siitä, että aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;
2. vastaa siitä, että hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä turvallisuus ja varautuminen on asianmukaisesti järjestetty;
3. vastaa hyvinvointialueen kehittämisestä ja hyvinvointialueen eri operatiivisen toiminnan vaatimien yhdyspintojen toimivuudesta;

-
4. vastaa siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut ovat asianmukaisesti järjestetyt;
  5. johtaa hyvinvointialuestrategian valmistelua ja toteutusta;
  6. johtaa hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman valmistelua ja toteutusta;
  7. vastaa muiden hyvinvointialueiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä;
  8. vastaa hyvinvointialueen tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sopimuksista, sitoumuksista, sekä hankinnoista 47 §:n mukaisesti;
2. esityksistä ja aluehallitukselta pyydytyistä useampaa toimialaa koskevista lausunnoista sekä näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava aluehallituksen käsiteltäväksi;
3. kiireellisissä tapauksissa hyvinvointialueen edustajan määräämisestä toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa hyvinvointialueen etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava, sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta;
4. hyvinvointialueen puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten hyvinvointialueen oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty;
5. selityksen ja vastaselityksen antamisesta aluehallituksen päätöksestä, jos hyvinvointialuejohtaja katsoo, ettei aluehallituksen päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava;
6. koko hyvinvointialuetta ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä;
7. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista;
8. luottamushenkilöiden koulutuksesta;
9. useampaa toimialaa koskevan valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta;
10. useampaa toimialaa koskeviin hankkeisiin osallistumisesta;
11. useampaa toimialaa koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista;
12. useampaa toimialaa koskevien työryhmien jäsenten nimeämisestä;
13. talousarviovuoden aikana tapahtuvista tulo- ja menomäärärahojen siirroista talousarvion sitovuustasojen sisällä;
14. perusteet ja rajat, joiden perusteella viranhaltija päättää vahingonkorvauksen maksamisesta;
15. useampaa toimialaa koskevien toimintaohjeiden (pysyväisluonteiset määräykset) antamisesta.

---

33 § Toimialajohtajien tehtävät ja toimivalta

Toimialajohtajia ovat:

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalla lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
- Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialalla aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimialajohtaja
- Vanhusten palvelujen toimialalla vanhusten palvelujen toimialajohtaja
- Terveystieteiden palvelujen toimialalla terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja
- Konsernipalvelujen toimialalla konsernipalvelujen toimialajohtaja

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa hyvinvointialuestrategian mukaisesti aluehallituksen ja hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa.

Toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sopimuksista, sitoumuksista, sekä hankinnoista 47 §:n mukaisesti;
2. valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta;
3. toimialaansa koskeviin hankkeisiin osallistumisesta;
4. vastauksen antamisesta toimialansa toimintaa koskevaan muistutukseen, kanteluun ja muuhun vastaavaan selvityspyyntöön. Useampaa toimialaa koskevissa muistutuksissa, kanteluissa ja muissa vastaavissa selvityspyynnöissä kukin toimialajohtaja (jonka toimialaa asia koskee) allekirjoittaa vastauksen osaltaan;
5. omaa toimialaansa koskevista lausunnoista sekä näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava aluehallituksen käsiteltäväksi;
6. hyvinvointialueen puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten hyvinvointialueen oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen;
7. toimialaa koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista;
8. toimialaan liittyviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa;
9. toimialan laskujen hyväksyjistä;
10. toimialan omaisuuden myymisestä ja lahjoittamisesta;
11. toimialan tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä;
12. toimialansa vastuualueelle kuuluvien työryhmien jäsenten nimeämisestä sekä edustajien nimeämisestä toimialansa vastuualueelle kuuluviin yhdistyksiin sekä niiden kokouksiin, ellei kokous vaadi luottamushenkilön nimeämistä kokousedustajaksi;
13. toimialaansa koskevien toimintaohjeiden (pysyväisluonteiset määräykset) antamisesta;
14. muistakin toimialalle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

---

34 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja toimivalta

Palvelualuejohtaja vastaa palvelualueen toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa hyvinvointialuestrategian mukaisesti toimialajohtajan alaisuudessa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialalla palvelualuejohtaja vastaa palvelualueen toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa hyvinvointialuestrategian sekä pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti toimialajohtajan alaisuudessa.

Palvelualueen johtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sopimuksista, sitoumuksista, sekä hankinnoista 47 §:n mukaisesti;
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista;
3. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista;
4. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta enintään kahden kuukauden ajaksi. Toimipisteen tilapäistä sulkemista tai siirtoa koskevia päätöksiä ei voida ketjuttaa tätä pidemmäksi ajaksi;
5. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön;
6. suostumuksen antamisesta rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla hyvinvointialueen ollessa asianomistajana;
7. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta;
8. vastauksen antamisesta palvelualueensa toimintaa koskevaan muistutukseen, kanteluun ja muuhun vastaavaan selvityspyyntöön.

35 § Tehtäväalueen päälliköiden tehtävät ja toimivalta

Tehtäväalueen päällikkö vastaa tehtäväalueen toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa hyvinvointialuestrategian mukaisesti palvelualuejohtajan alaisuudessa.

Tehtäväalueen päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sopimuksista, sitoumuksista, sekä hankinnoista 47 §:n mukaisesti;
2. tehtäväalueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta;
3. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
4. vastauksen antamisesta tehtäväalueensa toimintaa koskevaan muistutukseen, kanteluun ja muuhun vastaavaan selvityspyyntöön.

36 § Toimintayksiköiden esihenkilöiden tehtävät ja toimivalta

Toimintayksikön esihenkilö vastaa toimintayksikön toiminnasta ja taloudesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa hyvinvointialuestrategian mukaisesti tehtäväalueen päällikön alaisuudessa.

Toimintayksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sopimuksista, sitoumuksista, sekä hankinnoista 47 §:n mukaisesti;
2. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

37 § **Konsernipalvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta**

Konsernipalvelujen toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. konserniasioista hallintosäännön 44 §:n mukaisesti.

Järjestämisen tuen johtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. palveluntuottajan hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta palvelusetelipalveluntuottajaksi.

Laadunvalvonnan päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. palveluntuottajan hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta palvelusetelipalveluntuottajaksi;

Hallintojohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. hyvinvointialueen Suomi.fi -valtuuttajista sekä VTJ-vastuukäyttäjistä;
2. antaa hyvinvointialueella kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista.

Juristien toimivaltaan kuuluu:

1. hyvinvointialueen edustaminen oikeudenkäynneissä ja puhevallan käyttö suhteessa tuomioistuimiin.

Asiakasmaksujen palveluesihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. asiakasmaksusta;
2. asiakkaan yksilöllisiin tuloihin perustuvan palvelusetelin myöntämisestä aluehallituksen päättämien raja-arvojen mukaisesti;
3. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

~~Palvelusihteerin~~ **Talousassistentin** toimivaltaan kuuluu päättää:

1. asiakasmaksusta;
2. asiakkaan yksilöllisiin tuloihin perustuvan palvelusetelin myöntämisestä aluehallituksen päättämien raja-arvojen mukaisesti;
3. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä
4. rahalaitoksilta pyydettyistä lausunnoista koskien varallisuustietoja asiakkaan ARA-kelpoisuuden määrittämiseksi (asiakasmaksulaki 14 a §).

Tilakeskuksen päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. hyvinvointialueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto-, asunto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta, antamisesta, irtisanomisesta sekä purkamisesta, kun vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %). Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa sopimuksen arvo määritellään irtisanomisajan vuokran mukaan.

Vuokrauspäällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. asukkaista hyvinvointialueen hallinnassa oleviin asuntoihin sekä asuntojen vuokrasopimusten irtisanomisesta ja purkamisesta;
2. valtion tukeman asuntotuotannon käyttöön ja asukasvalintaan liittyvistä päätöksistä ja valvonnasta silloin, kun ne koskettavat hyvinvointialueen valvontavastuulle kuuluvia asumispalveluita.

Henkilöstöjohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. hyvinvointialueen neuvottelujärjestelmästä;
2. työterveyshuollosta ja työsuojelusta mukaan lukien työterveyshuollon järjestäminen ja toimintasuunnitelma, työsuojelun toimintaohjelma ja muutoksen hakeminen korvauspäätöksiin;
3. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

38 § **Terveydenhuollon palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta**

Terveyspalvelujen toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. terveydenhuollon palveluiden palveluvalikoimasta lääketieteellisin perustein päättäminen (Terveydenhuoltolaki § 7 a);
2. lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä;
3. lääkkeiden ja kaasujen hankinnasta;
4. tartuntatautilain (1227/2016) 9 §:n mukaisen tartuntataudeista vastaavan lääkärin määräämisestä;
5. hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelman hyväksymisestä;
6. hyvinvointialueen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelman hyväksymisestä;
7. useampaa toimialaa koskevat muistutuksista ja kanteluista silloin, kun ne koskevat lääketieteellistä hoitoa;
8. Kela-yhteistyöstä sekä ulkomailla terveydenhuollon hoitoa saaneiden korvausten hakemisesta.

39 § **Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta**

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sen viranhaltijan määrääminen, joka päättää tahdonvastaisesta kiireelliseen hoitoon määräämisestä väkivaltaisuuden perusteella.

Palvelutarpeen arvioinnin ja perhesosiaalityön yksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vastauksen antamisesta alaistaan toimintaa koskevaan muistutukseen;
2. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi.

Palvelutarpeen arvioinnin johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokra-velkaan;
3. avohuollon tukitoimien antamisesta;
4. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
5. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
6. yhteydenpidon rajoittamisesta, rajoittamisen jatkamisesta ja rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;

7. seitsemän vuorokautta pidemmästä, yhteensä 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
8. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireellisissä tilanteissa;
9. huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen aikana tehtävästä sijaishuoltoapaikan muuttamisesta kiireellisissä tilanteissa;
10. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
11. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
12. tilapäisen ja kiireellisen avun tarpeessa olevien lyhytaikaisesta asuttamisesta;
13. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnaissa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta;
14. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi.

Lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. avohuollon tukitoimien antamisesta;
3. sijoituksesta avohuollon tukitoimenpiteenä perhe- ja laitoshoitoon;
4. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
5. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
6. yhteydenpidon rajoittamisesta, rajoittamisen jatkamisesta ja rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
7. seitsemän vuorokautta pidemmästä, yhteensä 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
8. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireellisissä tilanteissa;
9. huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen aikana tehtävästä sijaishuoltoapaikan muuttamisesta kiireellisissä tilanteissa;
10. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
11. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
12. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
13. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnaissa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Palvelutarpeen arvioinnin sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. avohuollon tukitoimien antamisesta;
2. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
3. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
4. yhteydenpidon rajoittamisesta kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
5. yhteydenpidon rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
6. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;

-
7. seitsemän vuorokautta pidemmästä yhteensä enintään 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
  8. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
  9. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2 kk:n vuokravelkaan;
  10. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
  11. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
  12. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta;
  13. sijoituksesta avohuollon tukitoimenpiteenä perhe- ja laitoshoitoon.

Lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. avohuollon tukitoimien antamisesta;
2. sijoituksesta avohuollon tukitoimenpiteenä;
3. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
4. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
5. yhteydenpidon rajoittamisesta kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
6. yhteydenpidon rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
7. tilapäisen ja kiireellisen avun tarpeessa olevien lyhytaikaisesta asuttamisesta;
8. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
9. seitsemän vuorokautta pidemmästä yhteensä enintään 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
10. huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta kiireellisissä tilanteissa virka-ajan ulkopuolella.
11. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä välttämättömissä tilanteissa;
12. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
13. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
14. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
15. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Palvelutarpeen arvioinnin erityissosiaaliohjaajan sekä lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen erityissosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2 kk:n vuokravelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Perhesosiaalityön johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokravelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Perhesosiaalityön sosiaalityöntekijän sekä erityissosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2 kk:n vuokratelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Palvelutarpeen arvioinnin, perhesosiaalityön sekä lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2000 euroon asti;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2 kk:n vuokratelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
4. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta.

Lapsiperheiden varhaisten tuen palveluiden yksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
2. vastauksen antamisesta alaistään toimintaa koskevaan muistutukseen.

Lapsiperheiden varhaisten tuen lapsiperheiden kotiin vietävien palvelujen esihenkilön, lapsiperheiden ohjauksen ja neuvonnan esihenkilön sekä lapsiperheiden varhaisen tuen virassa olevan sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Tukiperhe- ja tukihenkilötoimintaa koordinoivan sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. tukihenkilön ja tukiperheen järjestämisestä muulle kuin erityistä tukea tarvitsevalle lapselle.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. virka-ajan ulkopuolella toimeenpannusta kiireellisestä sijoituksesta;
2. virka-ajan ulkopuolella toimeenpannusta kiireellisen sijoituksen lakkauttamisesta;
3. virka-ajan ulkopuolella kiireellisen sijoituksen sijasta tehdystä kiireellisestä avohuollon tukitoimipäätöksestä;
4. sijoittamisesta avohuollon tukitoimenpiteenä perhe- ja laitoshoitoon;
5. yhteydenpidon rajoittamisesta ja lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä kiireellisissä tilanteissa;
6. virka-ajan ulkopuolella toimeenpannusta sijaishuoltopaikan muuttamisesta;
7. tilapäisen ja kiireellisen avun tarpeessa olevien lyhytaikaisesta asuttamisesta;
8. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeellista;
9. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä välttämättömissä tilanteissa;
10. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
11. vastauksen antamisesta alaistään toimintaa koskevaan muistutukseen.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. avohuollon tukitoimien antamisesta;
3. sijoituksesta avohuollon tukitoimenpiteenä perhe- ja laitoshoitoon;
4. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
5. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
6. yhteydenpidon rajoittamisesta, rajoittamisen jatkamisesta ja rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
7. seitsemän vuorokautta pidemmästä, yhteensä 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
8. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireellisissä tilanteissa;
9. huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta kiireellisissä tilanteissa;
10. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
11. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
12. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
13. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. avohuollon tukitoimien antamisesta;
2. sijoituksesta avohuollon tukitoimenpiteenä;
3. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
4. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta tai kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
5. yhteydenpidon rajoittamisesta kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
6. yhteydenpidon rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
7. tilapäisen ja kiireellisen avun tarpeessa olevien lyhytaikaisesta asuttamisesta;
8. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
9. seitsemän vuorokautta pidemmästä yhteensä enintään 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
10. huostaanoton ja kiireellisen sijoituksen aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta kiireellisissä tilanteissa virka-ajan ulkopuolella.
11. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä välttämättömissä tilanteissa;
12. lapsen yksityisen sijoituksen hyväksymisestä;
13. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
14. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
15. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtavan kriisityöntekijän, kriisityöntekijän sekä lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä välttämättömissä tilanteissa;
2. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
3. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon

---

turvaamisesta.

4. edustaa lasta lapsen tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon esitutkinnassa, jolle sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Perheneuvolapalvelujen esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
2. vastauksen antamisesta alaistaan toimintaa koskevaan muistutukseen.

Perheneuvolapalvelujen tiimin esihenkilön sekä sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Perheoikeudellisten palvelujen yksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta;
2. valvottujen ja tuettujen tapaamisten järjestämisestä ja valvotuista vaihdoista;
3. vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta;
4. elatusapukanteen nostamisesta elatusavun vahvistamiseksi, alentamiseksi tai korottamiseksi;
5. selvityksen antamisesta käräjäoikeudelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa asioissa;
6. vastauksen antamisesta alaistaan toimintaa koskevaan muistutukseen;
7. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:n mukaisten sovittelijoiden nimeämisestä.

Sovittelu- ja selvitystiimin esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta;
2. valvottujen ja tuettujen tapaamisten järjestämisestä ja valvotuista vaihdoista;
3. vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta;
4. elatusapukanteen nostamisesta elatusavun vahvistamiseksi, alentamiseksi tai korottamiseksi;
5. selvityksen antamisesta käräjäoikeudelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa asioissa;
6. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:n mukaisten sovittelijoiden nimeämisestä.

Johtavan lastenvalvojan toimivaltaan kuuluu päättää:

7. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta;
8. vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta;
9. elatusapukanteen nostamisesta elatusavun vahvistamiseksi, alentamiseksi tai korottamiseksi;
10. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian vireille panemisesta lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 13 §:n mukaisesti;

-
11. puolisoiden välisen elatussopimuksen vahvistamisesta;
  12. valvottujen ja tuettujen tapaamisten järjestämisestä ja valvotuista vaihdoista.

Lastenvalvojan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta;
2. vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta;
3. elatusapukanteen nostamisesta elatusavun vahvistamiseksi, alentamiseksi tai korottamiseksi;
4. lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian vireille panemisesta lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 13 §:n mukaisesti;
5. puolisoiden välisen elatussopimuksen vahvistamisesta;
6. valvottujen ja tuettujen tapaamisten järjestämisestä ja valvotuista vaihdoista.

Perheoikeudellisten palvelujen sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. antaa selvityksen tuomioistuimelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa asioissa;
2. avioliittolain mukaisen sovittelun antamisesta.

Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikön esihenkilön ja tiimiesihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vastauksen antamisesta alaistiaan toimintaa koskevaan muistutukseen.

Perheiden erityispalveluiden palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu:

2. vastata luvan hakemisesta hallinto-oikeudelta lapselle suoritettavasta tutkimuksesta;
3. allekirjoittaa hakemus käräjäoikeudelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian vireille panemiseksi lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Lastensuojelun avohuollon tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu:

1. allekirjoittaa lastensuojelulain 43 §:n 2 momentin mukaisen hakemuksen hallinto-oikeudelle lapsen huostaanottamiseksi ja sijoittamiseksi sijaishuoltoon

Lastensuojelun sijaishuollon tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu:

1. allekirjoittaa hakemuksen käräjäoikeudelle edunvalvojan sijaisen määrittämiseksi lapselle lapsen elatusta ja elatussopimuksen allekirjoittamista koskevassa asiassa

Avohuollon ja sijaishuollon sosiaalityön yksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. lapsen huostaanotosta ja sijoittamisesta sijaishuoltoon silloin, kun huoltaja ja yli 12 vuotta täyttänyt lapsi eivät vastusta huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista;
2. huostassapidon lopettamisesta;
3. antaa suostumuksen passin myöntämistä varten huostaanotetulle lapselle;
4. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
5. vastauksen antamisesta alaistiaan toimintaa koskevaan muistutukseen;

-
6. ostopalveluiden pitkäaikaisten perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä.

Lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon johtava sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokravelkaan;
3. lastensuojelusta perittävästä maksusta, sen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
4. perhehoidon korotetun palkkion maksamisesta;
5. lapselle tulevan elatusavun perimisestä perhehoidon, laitoshuollon tai asumispalvelujen korvaukseksi;
6. avohuollon tukitoimien antamisesta;
7. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
8. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta ja kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
9. lastensuojelulain 38 a §:n mukaisesta lapsen kiireellisen sijoituksen jatkamisesta;
10. yhteydenpidon rajoittamisesta, rajoittamisen jatkamisesta ja rajoituksen poistamisesta;
11. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille;
12. kiireellisen sijoituksen tai huostaanoton aikana tehtävästä sijaishuoltoapaikan muuttamisesta;
13. viestin tai lähetyksen luovuttamatta jättämisestä lapselle;
14. erityisen huolenpidon aloittamisesta ja sen jatkamisesta;
15. jälkihuoltoon sisältyvien tukitoimien antamisesta;
16. jälkihuoltona annettavasta perhehoidosta;
17. lapsen tulojen, korvausten, avustusten tai muiden saamisten perimisestä ja nostamisesta hyvinvointialueelle, ja niiden käytöstä;
18. tekee vuokrasopimuksen jälkihuollossa olevan nuoren kanssa välivuokra-asunnosta.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. avohuollon tukitoimien antamisesta;
2. lapsen kiireellisestä sijoittamisesta ja kiireellisen sijoituksen lopettamisesta;
3. lapsen sijoittamisesta kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle;
4. yhteydenpidon rajoittamisesta kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
5. yhteydenpidon rajoituksen poistamisesta kiireellisissä tilanteissa;
6. lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa;
7. seitsemän vuorokautta pidemmästä yhteensä enintään 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta;
8. lastensuojelusta perittävästä maksusta, sen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
9. lapselle tulevan elatusavun perimisestä perhehoidon, laitoshuollon tai asumispalvelujen korvaukseksi;
10. lapsen tulojen, korvausten, avustusten tai muiden saamisten perimisestä ja nostamisesta hyvinvointialueelle ja niiden käytöstä;
11. kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen koulunkäynnin ja harrastusten tukemisesta;

12. sijaishuollon aikana lapsen käyttövaroista ja lastensuojelun itsenäistymisvaroista, sekä niiden maksamisesta;
13. perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä;
14. jälkihuoltona annettavasta perhehoidosta;
15. jälkihuoltoon sisältyvien palvelujen ja tukitoimien antamisesta;
16. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
17. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään 2 kk:n vuokravelkaan;
18. yksityiskodin hyväksymisestä;
19. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon erityissosiaaliohjaajan toimivaltaa kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään kahden kuukauden vuokravelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon virassa oleva sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä enintään kahden kuukauden vuokravelkaan;
3. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;

Perheiden erityispalvelujen toimintayksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vastauksen antamisesta alaistiaan toimintaa koskevaan muistutukseen;
2. vastaanottoperheiden perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä;
3. ostopalveluiden vastaanottoperheiden toimeksiantosopimusten tekemisestä.

40 § **Vanhusten palvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta**

Vanhusten palvelujen toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vanhusten palveluja koskevista asiakaspäätöksistä;

Kotona asumisen palvelujen palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. liikaa tai väärin perustein maksetun etuuden takaisinperinnästä;
2. vanhusten palveluja koskevista asiakaspäätöksistä;

Hoiva-asumisen palvelujen palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. pitkäaikaisen laitoshuollon ja asumispalvelun asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
2. lyhytaikaisen laitoshoidon ja asumispalvelun asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä niiden asiakkaiden osalta, joilla ei ole sosiaalityön asiakkuutta kotona asumisen tuessa tai aikuissosiaalityössä.

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjauksen tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vanhusten palveluja koskevista asiakaspäätöksistä;

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan toimintayksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sotiemme veteraanien kuntoutuksen myöntämisestä;
2. kotihoidon palvelujen ja kotona asumista tukevien tukipalvelujen myöntämisestä;
3. yhteisöllisen asumisen palvelun myöntämisestä,
4. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivien myöntämisestä;
5. kotona asumista tukevien kuntoutuspalvelujen myöntämisestä;
6. osavuorokautisen hoidon myöntämisestä päivätoiminnassa;
7. perhehoidon myöntämisestä;
8. vanhusten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon myöntämisestä;
9. vanhusten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta;

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokraennakkoon, takuuvuokraan ja vuokravelkaan;
3. asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä;
4. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä,
5. erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalipalveluista;
6. [sosiaalihuoltolain \(710/1982\) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi.](#)

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
2. perhehoidon myöntämisestä;
3. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
4. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
5. erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalipalvelusta;

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan erityissosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
2. kotihoidon palvelujen ja kotona asumista tukevien tukipalvelujen myöntämisestä;
3. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivien toteuttamisesta, sisältäen myös omaishoidon tuen toimeksiantosopimusten (omaishoidon tuen vapaan aikainen sijaishoito) ja omaishoitosopimusten tekemisen;
4. osavuorokautisen hoidon myöntämisestä päivätoiminnassa;
5. perhehoidon myöntämisestä;
6. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
7. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
8. kotona asumista tukevien kuntoutuspalvelujen myöntämisestä;
9. sotiemme veteraanien kuntoutuksen myöntämisestä;

---

10. vanhusten lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta.

Vanhusten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan palveluohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. kotihoidon palvelujen ja kotona asumista tukevien tukipalvelujen antamisesta;
2. perhehoidon myöntämisestä;
3. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivän toteuttamisesta, sisältäen myös omaishoidon tuen toimeksiantosopimusten (omaishoidon tuen vapaan aikainen sijaishoito) ja omaishoitosopimusten tekemisen;
4. osavuorokautisen hoidon antamisesta päivätoiminnassa;
5. kotona asumista tukevien kuntoutuspalvelujen antamisesta;
6. tukihenkilön myöntämisestä;
7. sotiemme veteraanien kuntoutuksen myöntämisestä;
8. vanhusten lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta.

Vanhusten palvelujen järjestämisen ja ostopalvelujen päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä;
2. perhehoidon käynnistämiskorvauksesta;
3. sotiemme veteraanien kuntoutuksen maksusitoumuksen myöntämisestä.

Vanhusten palvelujen järjestämisen ja ostopalvelujen esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä

41 § **Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialan viranhaltijoiden erityinen toimivalta**

Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalihuoltolain mukaisista sosiaalipalveluista;
2. sosiaalipalveluista perittävistä maksuista ja niiden tarkistamisesta;
3. täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä palvelutarpeen arvion tai asiakassuunnitelman edellyttämässä laajuudessa;
4. asiakkaan sosioekonomista tilannetta koskevien lausuntojen antamisesta;
5. välivuokra-asuntojen sekä kriisiasuntojen hankkimisesta ja käyttämisestä;
6. lisäksi vastaavista asioista kuin palvelualueen tehtäväaluepäälliköt.

Aikuissosiaalityön tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta (Asiakaslaki 20 § 2);
2. sosiaalisen luoton myöntämisestä;
3. asumismaksuista, asumismaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
4. tukipalveluista ympärivuorokautisessa asumisessa;
5. vapaakuukausien myöntämisestä ja maksuohjelman muuttamisesta;

-
6. sosiaalisen luoton eräännyttämisilmoituksen tekemisestä;
  7. sosiaalisen luoton luottosopimuksen irtisanomisesta;
  8. sosiaalisen luoton takaisinperinnästä luopumisesta; helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä sosiaalisen luoton takaisinmaksusta;
  9. päihdehuoltolain mukaisen tahdosta riippumattomasta hoidosta väkivaltaisuuden perusteella päihteiden käytön katkaisemiseksi enintään viideksi vuorokaudeksi ja siihen liittyvistä muista toimenpiteistä päättämisestä sekä oikeudesta käyttää näissä tapauksissa toimielimen puhevaltaa itse tai asiamiehen välityksellä;
  10. lisäksi toimivaltaan kuuluu päättää samoista asioista kuin tehtäväalueen esihenkilöt ja johtavat sosiaalityöntekijät.

Sosiaalityön esimiehen / maahanmuuttajapalveluiden päällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. tukitoimena myönnettävistä sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista silloin kun poiketaan tehdyistä sopimuksista;
3. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
4. asiakkaalta perittävien asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
5. esittää eläkkeiden ja muiden etuuksien maksamista hyvinvointialueen välityksellä;
6. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon turvaamisesta;
7. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta (Asiakaslaki 20 § 2);
8. sosiaalihuoltolain 46 §:n hoidon ja huolenpidon turvaavista päätöksistä;
9. sosiaalihuoltolain 58 §:n kiireellisestä laitoshuollosta muille kuin oman hyvinvointialueen asukkaille;
10. vastauksen antamisesta alaistaan toimintaa koskevaan muistutukseen.

Lisäksi maahanmuuttajapalveluiden päällikön toimivaltaan kuuluu päättää kuntapaikan puoltamisesta henkilölle, jolla on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita (laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta 936/2002 § 43).

Nuorten aikuisten sosiaalityön esimiehen toimivaltaan kuuluu päättää:

1. tukitoimena myönnettävistä sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisista palveluista ja tukitoimista.

Johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä,
2. tukitoimena myönnettävistä sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista tehtyjen sopimusten mukaisesti silloin kun poiketaan tehdyistä sopimuksista, lisäksi jälkihuolto ja asuminen erityissosiaalipalveluissa;
3. asiakkaalta perittävien asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;

-
4. esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamisesta hyvinvointialueen välityksellä;
  5. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi;
  6. liikaa tai väärin perustein maksetun etuuden takaisin perinnästä.

Lisäksi kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden johtava sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. tukitoimina myönnettävistä sosiaalihuoltolain mukaisista lasta ja perhettä tukevista palveluista ja tukitoimista;
2. pakolaisen paluumuuttoavustuksesta;
3. ilman huoltajaa Suomeen tulleelle alaikäiselle tai jälkihuoltoikäiselle annettavasta perhehoidosta ja asumispalveluista;
4. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon turvaamisesta;
5. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta;
6. sosiaalihuoltolain 46 §:n hoidon ja huolenpidon turvaavat päätökset.

Lisäksi jälkihuollon johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. tukitoimena myönnettävistä lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimista;
2. vuokrasopimuksesta jälkihuollossa olevan nuoren kanssa välivuokra-asunnosta;
3. jälkihuollon kustannusten korvaamisesta toiselle kunnalle tai hyvinvointialueelle.

Aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden osalta:

1. ehkäisevän toimeentulotuen antamisesta;
2. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
3. asiakkaalta perittävien asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
4. esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamisesta hyvinvointialueen välityksellä;
5. vuokravakuuden myöntämisestä;
6. asiakkaan taloudellista asemaa koskevien lausuntojen antamisesta;
7. asiakaskohtaisesta kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta;
8. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
9. pakolaisen paluumuuttoavustuksesta;
10. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta.

Jälkihuollon sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. jälkihuollon asiakkaan lastensuojelulain mukaisista itsenäistymisvaroista sekä niiden maksamisesta;
2. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä,
3. esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamisesta hyvinvointialueen välityksellä;

-
4. jälkihuollon asiakkaalta perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
  5. tukitoimena myönnettävistä lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimista;
  6. erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalihuoltolain mukaisista sosiaalipalveluista;
  7. jälkihuoltona myönnettävästä taloudellisen tuen asiankohtaisista linjauksista;
  8. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
  9. jälkihuoltoon sisältyvien palvelujen ja tukitoimien antamisesta (LSL 75 - 77 §);
  10. sijoituksesta jälkihuoltona (LSL 75 §);
  11. lastensuojelusta ja jälkihuollosta perittävästä maksusta, sen tarkistamisesta tai perimättä jättämisestä;
  12. asiakkaan taloudellista asemaa koskevien lausuntojen antamisesta;
  13. ehkäisevän toimeentulotuen antamisesta;

Aikuissosiaalityön erityissosiaaliohjaaja päättää muiden kuin erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
3. asiakkaalta perittävien asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä
4. esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista hyvinvointialueen välityksellä;
5. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
6. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta;
7. asunnottomien tukiasumispalvelusta perittävästä maksusta, maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä;
8. asiakaskohtaisesta kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta.

Aikuissosiaalityön ja nuorten aikuisten sosiaalityön sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen antamisesta;
2. vuokratuon myöntämisestä;
3. asunnottomien tukiasumispalvelusta perittävästä maksusta, maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä;
4. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen antamisesta;
5. asiakaskohtaisesta kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta;
6. asiakkaalta perittävien asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
7. esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamisesta hyvinvointialueen välityksellä;
8. sosiaalihuoltolain 12 §:n välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta;
9. tietojen ja selvitysten pyytämisestä rahalaitokselta;

Lisäksi työllistymistä ja osallisuutta tukevien palvelujen sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää asiakaskohtaisesta kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta, matkakorvauksista ja toimintarahasta. Lisäksi sosiaaliohjaaja päättää kuntouttavan työtoiminnan keskeyttämisestä.

Aikuissosiaalityön etuuskäsittelijän/toimistosihteerin toimivaltaan kuuluu päättää:

1. täydentävän toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä palvelutarpeen arvion tai asiakassuunnitelman edellyttämässä laajuudessa;
2. täydentävän toimeentulotuen antamisesta aluehallituksen määrittelemissä rajoissa sekä tuen takaisinperinnästä;
3. täydentävän toimeentulotuen antamisesta ennakkona odotettavissa olevaa etuutta vastaan edellä 1 ja 2 kohdassa mainitut rajoitukset huomioon ottaen sekä tuen takaisinperinnästä;
4. asiakaskohtaisesta kuntouttavan työtoiminnan osallistumisen matkakorvauksista ja toimintarahasta sosiaaliohjaajan päätöksen mukaisesti;
5. sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaisen välttämättömän toimeentulon ja huolenpidon turvaamisesta.

Sosiaalisen luoton tuen sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. sosiaalisen luoton myöntämisestä, maksuohjelman muutoksista, sosiaalisen luoton irtisanomisesta, ja takaisinperinnästä luopumisesta sekä saatavan tilipidosta poistamisesta.

Neuvonnan ja taloudellisen tuen yksikön vastaavan ohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä.

Neuvonnan ja taloudellisen tuen yksikön sosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä.

Neuvonnan ja taloudellisen tuen yksikön toimistosihteerin/etuuskäsittelijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä määrältään vähäisinä pidettäviin menoihin/aluehallituksen määrittelemissä rajoissa sekä sen takaisinperinnästä.

Yksikön vastaavan ohjaajan (Uusiniityntien perheryhmäkoti) toimivaltaan kuuluu päättää:

1. aineiden ja esineiden haltuunotosta;
2. asukkaan käytössä olevien tilojen tarkistamisesta.

Asumispalvelujen esimiehen toimivaltaan kuuluu päättää:

1. palvelukeskuksen päivystysasiakkaaksi ottamisesta ja asiakkuuden lopettamisesta;
2. asumismaksuista, asumismaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
3. sosiaalihuoltolain mukaisen hätämajoituksen hankkimisesta tehdyn sopimuksen mukaan;

-
4. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi sekä palveluihin pääsemisen eväämisestä.

Asumispalvelujen yksikön vastaavan ohjaajan/erityissosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. palvelukeskuksen päivystysasukkaaksi ottamisesta ja asiakkuuden lopettamisesta;
2. sosiaalihuoltolain mukaisen hätämajoituksen hankkimisesta tehdyn sopimuksen mukaan;
3. sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:n mukaisen määräyksen antamisesta asuntoon tai muuhun olinpaikkaan pääsemiseksi.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjauksen tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vammaisten palveluja koskevista asiakaspäätöksistä;
2. vammaisen henkilön sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan toimintayksikön esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivien myöntämisestä;
2. perhehoidon myöntämisestä;
3. vammaispalvelulain sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista;
4. erityishuolto-ohjelmasta;
5. kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 a luvun mukaisista toimintayksikön vastaavalle johtajalle kuuluvista rajoitustoimenpiteistä;
6. vammaispalvelun asiakkaiden sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
7. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon myöntämisestä;
8. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta;
9. vammaisen henkilön yhteisöllisen asumisen palvelun myöntämisestä.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan johtavan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
2. toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokraennakkoon, takuuvuokraan ja vuokravelkaan;
3. asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä;
4. sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
5. erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalipalveluista;
6. vammaispalvelulain sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista;
7. erityishuolto-ohjelmasta;
8. kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 a luvun mukaisista toimintayksikön vastaavalle johtajalle kuuluvista rajoitustoimenpiteistä;
9. kehitysvammaisten erityishuollosta perittävän asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä;

-
10. vammaispalvelun asiakkaiden sosiaalihoitolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
  11. omaishoidon tuesta ja vapaapäivien toteuttamisesta;
  12. perhehoidon myöntämisestä;
  13. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon myöntämisestä;
  14. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta;
  15. yhteisöllisen asumisen palvelun myöntämisestä.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan sosiaalityöntekijän toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vammaisen henkilön sosiaalihoitolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
2. perhehoidon myöntämisestä;
3. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
4. asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;
5. erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalipalvelusta;
6. vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista, asunnon muutostöistä, arvioinnin perusteella alle 10 000 euron kustannusten osalta;
7. tukihenkilön myöntämisestä ja allekirjoittaa sopimuksen tukihenkilön ja kunnan välillä;
8. vammaispalvelun asiakkaiden sosiaalihoitolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä;
9. vammaispalvelulain sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista;
10. vammaisen henkilön sosiaalihoitolain mukaisesta päivätoiminnasta sekä työtoiminnasta;
11. vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamisesta vammaisten työllistämispalveluissa;
12. kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista, erityishuollosta;
13. täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista sekä päivittää tarvittaessa erityishuolto-ohjelman;
14. kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 a luvun mukaisista sosiaalityöntekijälle kuuluvista rajoitustoimenpiteistä;
15. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon myöntämisestä;
16. vammaisten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta;
17. yhteisöllisen asumisen palvelun myöntämisestä.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan erityissosiaaliohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. vammaisen henkilön sosiaalihoitolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä (ei asumispalvelut);
2. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivien toteuttamisesta;
3. osavuorokautisen hoidon myöntämisestä päivätoiminnassa;
4. perhehoidon myöntämisestä;
5. ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä;
6. maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä;

7. vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista (ei asumisen palvelut), asunnon muutostöistä, arvioinnin perusteella alle 10 000 euron kustannusten osalta;
8. tukihenkilön myöntämisestä;
9. vammaisen henkilön sosiaalihuoltolain mukaisesta päivätoiminnasta sekä työtoiminnasta;
10. vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamisesta vammaisten työllistämispalveluissa;
11. kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista (ei asumisen palvelut) ja erityishuoltoa täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista sekä päivittää tarvittaessa erityishuolto-ohjelman;
12. tukea tarvitsevan asiakkaan sosiaalipalvelusta.

Vammaisten neuvonta ja asiakasohjaustoiminnan palveluohjaajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. perhehoidon myöntämisestä;
2. omaishoidontuen ja omaishoidon tuen vapaapäivän toteuttamisesta;
3. osavuorokautisen hoidon antamisesta päivätoiminnassa;
4. tukihenkilön myöntämisestä;
5. vanhusten lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämisestä sekä osavuorokautisesta hoidosta;
6. kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista ja erityishuoltoa täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista, ja päivittää tarvittaessa erityishuolto-ohjelman;
7. vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista (ei asumisen palvelut eikä kodin muutostyöt);
8. vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamiseen vammaisten työllistämispalveluissa;
9. vammaisen henkilön sosiaalihuoltolain mukaisesta vammaisten päivätoiminnasta sekä työtoiminnasta.

Vammaisten asumisen tehtäväaluepäällikön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 a luvun mukaisista toimintayksikön vastaavalle johtajalle kuuluvista rajoitustoimenpiteistä.

Vammaisten asumispalvelujen esihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää:

1. kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 a luvun mukaisista toimintayksikön vastaavalle johtajalle kuuluvista rajoitustoimenpiteistä.

42 §

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen viranhaltijoiden erityinen toimivalta

Pelastusjohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. monijäsenistä toimielintä (pelastuslautakunta) lukuun ottamatta muista Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusviranomaisista;
2. pelastuslainsäädännön perusteella määräytyvien suoritteiden maksut;
3. pelastuslaitoksen sopimuksista pelastuslautakunnan määrittämissä rajoissa;

-
4. toimintavalmiuksia ja viranhaltijoiden varallaoloa koskevista periaatteista;
  5. pelastuslaitoksen materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta;
  6. pelastuslaitoksen henkilöstön velvollisuudesta käyttää virkapukua;
  7. pelastuslaitoksen alle kahden miljoonan euron investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista investointisuunnitelman perusteella;
  8. pelastuslaitoksen alle miljoonan euron palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan ja Keravan aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

---

6 luku: Omistajaohjaus

43 § Konsernijohto

Hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus sekä hyvinvointialuejohtaja sekä konsernipalvelujen toimialajohtaja.

44 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Aluehallitus:

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta aluevaltuustolle;
2. vastaa konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä;
3. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
4. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon;
5. antaa aluevaltuustolle puolivuositain raportin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
6. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä;
7. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset aluevaltuuston puheenjohtajiston kanssa;
8. ohjaa ja valvoo omistajana konserniyhteisöjä siten, että nämä toimivat hyvinvointialuekonsernin kokonaisedun, aluevaltuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden ja aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden mukaisesti;
9. vastaa omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan täytäntöönpanosta;
10. arvioi aluevaltuuston yhtiöille ja säätiöille asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista;
11. seurata ja arvioida tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyn edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta ja riippumattomuutta;
12. päättää osakassopimuksista;
13. antaa hyvinvointialueen ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
14. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
15. nimeää hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen, HUS-yhtymän sekä osakkuusyhteisöjen hallitukseen sekä muihin toimielimiin;
16. nimeää yhtiökokousedustajat tytäryhteisöjen sekä osakkuusyhteisöjen osalta sekä yhtymäkokousedustajan HUS-yhtymän osalta ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Hyvinvointialuejohtaja/konsernipalvelujen toimialajohtaja:

1. nimeää hyvinvointialueen ehdokkaat muiden yhtiöiden/yhteisöjen hallitukseen;
2. nimeää muut yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

7 luku: Sopimusohjaus ja hankinnat

45 § Sopimusohjauksen tehtävät ja vastuunjako

Aluehallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnan järjestämisestä ja hankintojen toteuttamisesta.

46 § Sopimusmääräykset

Aluehallitus hyväksyy linjaukset järjestämisvastuun toteuttamiseksi hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palvelusopimuksissa huomioiden yhdenmukaiset palveluketjut, niiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden sekä laadun. Aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Aluehallitus hyväksyy sopimusprosessit.

47 § Toimivalta hankinnoissa, sopimuksissa ja sitoumuksissa

Pelastuslautakunnan toimivalta hankinnoissa, sopimuksissa ja sitoumuksissa on määritelty 25 §:ssä.

Aluehallitus päättää hyvinvointialuetta koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle.

Aluehallitus päättää palvelusetelin sääntökirjasta, palvelusetelin ehdoista ja arvosta sekä palvelusetelien käyttötarkoituksista. Sääntökirjassa aluehallitus asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit ja palvelusetelipalvelun ehdot palveluntuottajille.

Aluehallitus päättää lisäksi henkilökohtaisen budjetin käyttöönotosta, ehdoista sekä henkilökohtaisen budjetin laajuudesta.

Toimintayksikön esihenkilö päättää alle 15 000 euron hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista. Hankintaohjeessa määritellyn hankintarajan ylittävissä suorahankinnoissa toimintayksikön esihenkilöllä ei kuitenkaan ole toimivaltaa, vaan toimivalta on palvelualuejohtajalla.

Tehtäväalueen päällikkö päättää alle 60 000 euron hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista. Hankintaohjeessa määritellyn hankintarajan ylittävissä suorahankinnoissa tehtäväalueen päälliköllä ei kuitenkaan ole toimivaltaa, vaan toimivalta on palvelualuejohtajalla.

Palvelualuejohtaja päättää alle 1 miljoonan euron hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluhankinnoissa palvelualuejohtaja päättää kuitenkin alle 10 miljoonan euron hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista. Toimialajohtaja ja hyvinvointialuejohtaja päättävät tämän ylittävistä hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista.

Pelastusjohtaja voi määrätä hallintosäännön sekä sen nojalla annettujen ohjeiden rajoissa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstön oikeuksista tehdä hankintoja, sopimuksia ja sitoumuksia

Puitesopimusten sisällä tapahtuvasta tavaroiden/palveluiden tilaamisesta annetaan määräykset hankintaohjeessa. Hankintaohjeen hyväksyminen kuuluu aluehallituksen toimivaltaan.

48 § Toimivalta osakkeiden ostamiseen, myyntiin ja vaihtoon

Aluehallitus päättää osakkeiden ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta.

49 § Toimivalta kiinteän omaisuuden ostamiseen, myyntiin ja vaihtoon

Aluehallitus päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta.

---

8 luku: Toimivalta henkilöstöasioissa

50 § Aluehallituksen toimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on hyvinvointialuejohtajalla.

51 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä viran kelpoisuusvaatimukset ja nimikkeen muuttaminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Virkanimikkeen muuttamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja.

Viran kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää toimialajohtaja alaiensa viranhaltijoiden osalta ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

Hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää aluevaltuusto. Muiden virkojen kelpoisuusvaatimuksista päätetään virkaa perustettaessa.

Pelastuslautakunta päättää pelastuslaitosta koskevat asiat 25 §:n mukaisesti.

52 § Palvelussuhdetta koskevat muutokset

Palvelussuhdetta koskevista muutoksista mukaan lukien virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi, palvelussuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi, viranhaltijan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen ja viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

53 § Siirrot

Viran siirtämisestä toimialalta toiselle päättää hyvinvointialuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli aluevaltuusto tai aluehallitus tai pelastuslautakunta päättää viran täyttämisestä, aluevaltuusto ja vastaavasti aluehallitus ja pelastuslautakunta myös päättää viran siirtämisestä.

54 § Viran haettavaksi julistaminen

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi aluehallitus, kun valinnasta päättävä viranomaisen on aluevaltuusto. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen:

1. jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö;

2. jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi;
3. jossa kyseessä on hyvinvointialueen sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa julkisten alojen eläkelaisissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi;
4. johon Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevyitymiskoulutusta hyvinvointialue on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
5. johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi;
6. muu edellä mainittuihin verrattava, hyväksyttävä syy.

55 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien valinnasta

Hyvinvointialuejohtaja valitsee suorat alaisensa, jotka eivät ole toimialajohtajia. Lisäksi hyvinvointialuejohtaja päättää toimialajohtajan avoimen viran hoitajan.

Toimialajohtaja, palvelualuejohtaja ja tehtäväalueen päällikkö ja toimintayksikön esihenkilö valitsee alaisensa henkilöstön. Palvelussuhteeseen ottamisessa on huomioitava kulloinkin voimassa olevat mahdolliset täyttölupamääräykset.

Palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen noudattaa palkkauksessa hyvinvointialueen palkkausjärjestelmiä.

Palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen päättää myös valittavan koeajan määräämisestä tai siitä sopimisesta.

Pelastusjohtajan valinnasta päätetään 25 §:n mukaisesti.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja valitsee alaisensa henkilöstön.

56 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Aluevaltuuston tai aluehallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin hyvinvointialuejohtaja toimialajohtajan virkojen

---

osalta ja toimialajohtaja alaistensa viranhaltijoiden osalta. Hyvinvointialuejohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää aluehallitus.

57 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Aluevaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin aluehallitus.

58 § Sijaiset

Hyvinvointialuejohtajan sijaiset on määritelty 32 §:ssä.

Hyvinvointialuejohtaja päättää toimialajohtajan sijaisista. Pelastusjohtajan sijaisesta päätetään 25 §:n mukaisesti.

Toimialajohtaja päättää palvelualuejohtajan sijaisista.

Palvelualuejohtaja päättää tehtäväalueen päällikön sijaisista.

Tehtäväalueen päällikkö päättää toimintayksikön esihenkilön sijaisista.

Pelastusjohtajan sijaisista päätetään 25 §:n mukaisesti.

59 § Virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimusten soveltamisesta, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Toimivalta hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstöjohtajalla.

60 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytamisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää hyvinvointialuejohtajan osalta aluehallituksen puheenjohtaja ja toimialajohtajien osalta hyvinvointialuejohtaja.

Muun viranhaltijan osalta terveydentilaa koskevien tietojen pyytamisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää toimialajohtaja tai hänen määräämänsä.

61 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää hyvinvointialuejohtajan osalta aluehallitus, toimialajohtajan ja toimialaan kuulumattoman henkilöstön osalta hyvinvointialuejohtaja ja muiden viranhaltijoiden osalta toimialajohtaja tai hänen määräämänsä.

---

62 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 48 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Aluevaltuuston puheenjohtaja voi ennen aluevaltuuston kokousta päättää hyvinvointialuejohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Aluehallitus päättää toimialajohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Muun henkilöstön osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kyseisen toimialan toimialajohtaja. Hyvinvointialuejohtaja ja toimialajohtaja voivat ennen päätöksentekoa päättää viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

63 § Lomauttaminen

Aluehallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista ja hyvinvointialuejohtajan lomauttamisesta.

Hyvinvointialuejohtaja päättää toimialajohtajien lomauttamisesta.

Muiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kyseisen toimialan toimialajohtaja aluehallituksen päättämien periaatteiden perusteella.

Pelastusjohtajan lomauttamisesta päätetään 25 §:n mukaisesti.

64 § Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, palvelussuhteen purkamisesta sekä irtisanomisesta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

Toimialajohtajien palvelussuhteen päättymiseen liittyvästä sopimuksesta päättää aluehallitus ja muiden viranhaltijoiden/työntekijöiden osalta henkilöstöjohtaja.

Pelastusjohtajan palvelussuhteen päättymisestä päätetään 25 §:n mukaisesti.

65 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää henkilöstöjohtaja.

66 § Palkan takaisin periminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä ja mahdollisesta kohtuullistamisesta päättää henkilöstöjohtaja.

9 luku: Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

67 § Aluehallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Aluehallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määriteltävy hyvinvointialueella.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta, muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevasta kuvauksesta,
2. vastuu tietoaisteistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta, ja
4. vastuu asianhallinnan sekä palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaisteistojen säilyttämisen järjestämisestä.

68 § Aluehallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Aluehallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määriteltävy hyvinvointialueen eri tehtävissä sekä:

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
2. päättää hyvinvointialueen asiakirjahallintoa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä.

69 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan päätösvalta

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa aluehallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää:

1. hyvinvointialueen arkistonmuodostussuunnitelman sekä tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä,
2. hyvinvointialueen arkistonmuodostajien nimeämisestä,
3. hyvinvointialueen asiakirjahallintoon liittyvästä ohjeistuksesta.

70 § Hyvinvointialuejohtajan asiakirjahallinnon tehtävät

Hyvinvointialuejohtaja vastaa siitä, että asiakirjahallinnon hoitaminen on järjestetty annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

10 luku: Kielelliset oikeudet**71 § Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet hyvinvointialueen hallinnossa**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen hyvinvointialue, jonka hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet. Hyvinvointialueen palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita ja palvelujen käyttäjiä pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi, kaikilla hyvinvointialueen tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava. Viranhaltijoilta ja työntekijöiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään kielilain 29 §:ssä.

Viestinnästä suomen ja ruotsin kielellä määrätään hyvinvointialuelain 34 §:ssä.

72 § Kielelliset oikeudet hyvinvointialueen toiminnassa

Hyvinvointialueen toiminnassa on riittävällä tavalla turvattava laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen.

Kun palveluja järjestetään ostopalveluina, tulee hyvinvointialueen sopimuksiin otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua hyvinvointialueella.

Mikäli ostettava palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

73 § Kielellisten oikeuksien toteutumisen seuranta ja raportointi

Aluehallitus ja muut toimielimet seuraavat toimialallaan kielellisten oikeuksien toteutumista. Toimielimet raportoivat vuosittain seurannan tuloksista aluehallitukselle. Aluehallitus raportoi aluevaltuustolle. Aluehallitus antaa tarkemmat ohjeet raportoinnista.

II. OSA: Talous ja valvonta

11 luku: Taloudenhoito

74 § Talousarvio ja taloussuunnitelmat

Aluehallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

75 § Toiminnan ja talouden seuranta

Aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

76 § Talousarvion sitovuus

Kun aluevaltuusto päättää talousarviosta, se määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Aluehallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on hyvinvointialuetta sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Aluehallituksen on viipymättä tehtävä aluevaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

77 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on aluevaltuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

78 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Hyvinvointialueen omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää aluehallitus aluevaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Aluehallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

---

79 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Aluevaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet, mukaan lukien käytettävät hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat.

Aluehallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

Talusojohtaja päättää hyödykekohtaisista poistosuunnitelmista aluehallituksen hyväksymien poistosuunnitelmien perusteiden puitteissa.

80 § Rahatoimen hoitaminen

Hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan siten, että maksuvalmius on varmistettu, maksuliikenne on ajan tasalla, lyhytaikaiset lainat on suunniteltu ja rahavarat sijoitettu hyvinvointialueen hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista, pois lukien sosiaalinen luototus, josta päättää talusojohtaja valtiolta saadun rahoituksen puitteissa.

Aluehallitus päättää pitkäaikaisen (yli vuoden pituisen) lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Aluehallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Talusojohtaja päättää lyhytaikaisen (alle vuoden pituisen) lainan ottamisesta. Talusojohtaja päättää olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta.

Aluehallitus päättää lyhytaikaista rahoitusta varten perustettavista velkaohjelmista (hyvinvointialuetodistusohjelmat) ja niiden määristä. Talusojohtaja päättää kyseisten velkaohjelmien alla nostettavista luotoista. Aluehallitus päättää johdannaisyleissopimuksista. Talusojohtaja päättää kunkin johdannaisyleissopimuksen alle tehtävästä varsinaisesta suojaustarkoituksessa käytettävästä johdannaisopimuksesta.

Muutoin hyvinvointialueen rahavaroista vastaa aluehallitus.

Rahavarojen käytännön hoitamisesta vastaa talusojohtaja.

Lisäksi talusojohtajan toimivaltaan kuuluu päättää:

1. hyvinvointialueelle testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista
2. hyvinvointialueen kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta hyvinvointialueen kokonaisedun mukaisesti noudattaen aluehallituksen yleisohjeita;
3. hyvinvointialueen pankki- ja maksuliikepalvelukokonaisuuden palveluiden lisäämisestä, muuttamisesta ja lopettamisesta sekä päätösvalta valtuuttaa henkilöt, jotka käyttävät rahalaitoksissa olevia tilejä;
4. hyvinvointialueen luottokorttien ja maksuaikakorttien myöntämisestä;
5. tarvittavista muutoksista hyvinvointialueen rahoitusleasingsopimuksiin;

-
6. vakuutusturvan ylläpitämiseen liitettävistä palveluista, muutoksista ja vakuutusten irtisanomisesta;
  7. saatavien poistamisesta kirjanpidosta;
  8. rahoituksen hakemisesta hyvinvointialueelle;
  9. käteiskassojen käytöstä hyvinvointialueella ja antaa niitä koskevat ohjeet;
  10. asiakasmaksulakiin ja -asetukseen perustuviin asiakasmaksuihin liittyvien pysyväisohjeiden antamisesta;
  11. **varmennekorteista perittävistä maksuista hyvinvointialueen rekisteröintipisteissä.**

81 § Maksuista päättäminen

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista.

Aluehallitus päättää tarkemmin muiden maksujen (ei asiakasmaksujen) perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Pelastuslautakunta päättää pelastuslaitosta koskevat asiat 25 §:n mukaisesti.

82 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu. Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Aluehallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

12 luku: Ulkoinen valvonta

83 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Hyvinvointialueen ulkoisen valvonnan järjestelmän muodostavat tarkastuslautakunta ja ulkoisen tarkastuksen yksikkö sekä tilintarkastaja. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomaksi.

Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus ja puheoikeus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii tarkastuspäällikkö. Tarkastuslautakunta voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 19 luvun määräyksiä.

84 § Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunta huolehtii hyvinvointialueella säädettyjen tehtävien mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaan ja talouteen kohdistuvasta tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnista sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta tekee myös aluevaltuustolle esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille.

Sen lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä määrätään, tarkastuslautakunta:

1. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman;
2. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
3. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
4. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla;
5. valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle vähintään kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla;
6. on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä;

7. vastaa tarkastuslautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden tiedottamisesta;
8. päättää tarkastuspäällikön virkaan nimittämisestä, palkkauksesta, viran kelpoisuusvaatimuksista, palvelussuhteen ehdoista, virkanimikkeestä, sivutoimiluvista, virkavapaasta, virasta pidättämisestä, irtisanomisesta, eron myöntämisestä ja sijaisen nimittämisestä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja toimii tarkastuspäällikön esihenkilönä.

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

85 § Arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan muu raportointi

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

86 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kilpailuttaa tilintarkastusyhteisön valinta ja tehdä aluevaltuustolle ehdotus valittavasta tilintarkastusyhteisöstä sekä valvoa tilintarkastussopimuksen noudattamista.

87 § Ulkoisen tarkastuksen yksikkö

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimii ulkoisen tarkastuksen yksikkö, joka valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat, avustaa lautakuntaa toiminnan ja talouden arviointitehtävässä ja on oikeutettu tekemään toiminnan ja talouden tarkastuksia tilintarkastajan kanssa sovittavalla tavalla ja lautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti. Ulkoisen tarkastuksen yksikön tehtävänä on valmistella tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat ja toteuttaa hallinnon ja talouden tarkastusta sekä avustaa tilintarkastajaa.

Tarkastuspäällikön tehtävänä on:

1. johtaa ulkoisen tarkastuksen yksikön toimintaa ja toimia yksikön esihenkilönä;
2. valita ulkoisen tarkastuksen yksikön muu henkilöstö. Henkilöstön palkkaamisen edellytyksenä on, että siihen on varattu talousarviossa määrärahat ja että aluehallitus myöntää tehtäviin erillisen täyttöluvan;
3. vastata tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta,

-
4. vastata yksikön tekemästä sopimuksenmukaisesta tilintarkastusyhteisön avustamisesta;
  5. vastata yksikön tekemistä tarkastuksista;
  6. päättää ulkoisen tarkastuksen palvelu- ja tarvikehankinnoista lautakunnan talousarvion ja hyvinvointialueen hallintosäännön 47 §:n asettamissa rajoissa;
  7. hyväksyä tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset sekä muut asiakirjat ja;
  8. hyväksyä tarkastuslautakuntaa ja ulkoisen tarkastuksen yksikköä koskevat laskut.

88 § Tietojensaantioikeus

Tarkastuspäälliköllä ja ulkoisen tarkastuksen yksikön tarkastushenkilöstöllä on asioiden salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaikki tehtävän hoitamisessa tarvitsemansa tiedot.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tietojensaantioikeudesta säädetään hyvinvointialuelain 129 §:ssä.

89 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 127 §:ssä.

90 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tarkastuslautakunta voi antaa tilintarkastajalle toimeksiantoja käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

91 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä. Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle. Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

13 luku: Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

92 § Aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtävät

Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
2. hyväksyy omavalvontaohjelman;
3. päättää raportoinnin aikataulun ja tavan;
4. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konserni-valvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
5. antaa vuosittaisessa raportissaan johtopäätökset ja selvityksen omavalvontaohjelman sekä varautumisen toimeenpanosta ja tuloksista
6. hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
7. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
8. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan;
9. hyväksyy sisäisen tarkastuksen valmistelun pohjalta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion sekä
10. valmistelee omavalvontaohjelman vuosittaisen raportin.

93 § Hyvinvointialuejohtajan sisäisen valvonnan tehtävät

Hyvinvointialuejohtaja:

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
2. vastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan.

---

94 § Lautakunnan sisäisen valvonnan tehtävät

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisestä valvonnasta ja sen toteutumisen järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Sisäiseen valvontaan kuuluu riskienhallinta, omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto ja lainmukaisuus eli vaatimustenmukaisuus sekä sopimushallinta. Lautakunta raportoi aluehallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeisistä johtopäätöksistä.

95 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan tehtävät

Sisäinen tarkastaja vastaa sisäisen valvonnan toiminnoista ja raportoi hyvinvointialuejohtajalle. Sisäinen tarkastus voidaan järjestää myös esimerkiksi yhteistointimintana muiden hyvinvointialueiden kanssa tai sitä voidaan hankkia ulkopuolisilta palvelujentuottajilta.

Konsernijohto vastaa osaltaan sisäisen tarkastuksen tukena sisäisen valvonnan tehtävistä ja saatujen huomioiden ja raporttien käsittelystä.

Toimialajohtajat sekä palvelualuejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, mukaan lukien järjestämisvastuulle kuuluvan palvelutuotannon omavalvonta (oma- sekä ostopalvelu), varautuminen, hyvä hallinto, ja lainmukaisuus sekä sopimushallinnan toteutumisen toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimialajohtajat sekä palvelualuejohtajat ohjaavat ja seuraavat alaistaan toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

96 § Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvionnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle ja hyvinvointialuejohtajalle.

Sisäinen tarkastus voi tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Aluehallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

14 luku: Turvallisuus ja varautuminen

97 § Turvallisuus ja varautuminen

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää turvallisuuden ja varautumisen periaatteista.

Hyvinvointialueen aluehallitus päättää turvallisuuden ja varautumisen järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen.

Hyvinvointialueen turvallisuutta ja varautumista johtaa hyvinvointialuejohtajan nimeämä turvallisuuden- ja varautumisen johtoryhmä, jonka puheenjohtajana on hyvinvointialuejohtaja ja sihteeristönä turvallisuus- ja varautumisyksikön henkilöstö. Hyvinvointialuejohtaja päättää valmiussuunnitelman yleisen osan hyväksymisestä.

Turvallisuus- ja varautumisyksikkö vastaa:

1. hyvinvointialueen yhteisten riskienhallinnan prosesseista;
2. turvallisuus- ja varautumissuunnittelun prosesseista;
3. hyvinvointialueen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtamisen operatiivisen valmiuden ylläpidosta;
4. viestiyhteyksien ja hälytysjärjestelyjen suunnittelusta, toteuttamisesta sekä näiden järjestelmien ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Toimialajohtajat vastaavat toimialallaan varautumisesta ja valmiussuunnittelusta.

Hyvinvointialueen jokainen esihenkilö vastaa osaltaan turvallisuuden ja varautumisen toimenpiteiden suunnittelusta, toteutuksesta ja jalkautuksesta.

III. OSA: Aluevaltuusto

15 luku: Aluevaltuuston toiminta

98 § Aluevaltuuston toiminnan järjestelyt

Aluevaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle aluehallituksen puheenjohtaja. ~~Ensimmäisen aluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle väliaikainen valmistelutoimielin.~~ Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu. Hän johtaa puhetta, kunnes aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa aluevaltuuston puheenjohtaja, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

Aluevaltuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja aluevaltuuston sihteerinä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö.

99 § Aluevaltuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut ja varavaltuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä aluevaltuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen uudelle valtuustoryhmälleen antama nimi ei saa aiheuttaa sekaantumisvaaraa.

100 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti aluevaltuuston puheenjohtajalle.

101 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa aluevaltuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

---

102 § Aluevaltuuston iltakoulut

Iltakouluja järjestetään harkinnan mukaan.

103 § Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Hyvinvointialuelain 27 §:n mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää valtuustoryhmille maksettavasta tuesta.

---

16 luku: Aluevaltuuston kokoukset

104 § Aluevaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Aluevaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata aluevaltuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Käytettävän tietojärjestelmän tai videoneuvotteluyhteyden tulee mahdollistaa hyvinvointialuelain edellyttämä läsnä oleviksi todettujen yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteys. Lain vaatimuksen täyttää se, että puheenvuoroa käyttävä näkyy muille osallistujille videoyhteydellä sekä nimenhuudon että käyttämiensä puheenvuorojen aikana.

Aluevaltuuston suljetun kokouksen aikana valtuutetun tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla.

Tietohallinto vastaa siitä, että aluevaltuuston sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Aluevaltuuston kokoukset päättyvät klo 22 jälkeen. Klo 22.00 kesken oleva asia-kohta käsitellään kuitenkin loppuun ja muut käsittelemättä olevat asiat jätetään pöydälle tai siirretään jatkokokoukseen, ellei aluevaltuusto toisin päättä.

105 § Kokouskutsu

Aluevaltuuston kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Kokouskutsu voidaan sisällyttää esityslistan kansisivulle, jolloin erillistä kokouskutsua ei tarvitse lähettää.

Aluevaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun aluevaltuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Aluevaltuusto on kutsuttava koolle myös aluehallituksen tai vähintään neljäososan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmistettava kiireellisesti.

106 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset aluevaltuuston päätöksiksi, lähetetään pääsääntöisesti kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Esityslista toimitetaan myös aluevaltuustossa edustettuna olevan vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan ensimmäiselle varavaltuutetulle.

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Aluehallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

107 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia.

108 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

109 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä aluevaltuuston puheenjohtajalle ja pöytäkirjanpitäjälle.

Kun pöytäkirjanpitäjä on saanut valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä, pöytäkirjanpitäjän on kutsuttava valtuutetun sijaan hyvinvointialuelain 25 §:ssä tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

---

110 § Läsnäolo kokouksessa

Aluehallituksen puheenjohtajan sekä hyvinvointialuejohtajan on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa ja heillä on oikeus osallistua keskusteluun. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi nimetä aluevaltuuston kokoukseen edustajansa, jolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta aluevaltuuston suljetussa kokouksessa.

Aluehallituksen varsinaisilla jäsenillä on puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuuston kokouksissa.

Lisäksi aluevaltuuston kokouksissa on puhe- ja läsnäolo-oikeus toimialajohtajilla, hallintojohtajalla, juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä sekä teknisellä pöytäkirjanpitäjällä.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden puhe- ja läsnäolo-oikeudesta.

111 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä sen, onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutetun, joka saapuu nimenhuudon jälkeen, on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

112 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä aluevaltuuston kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa aluevaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

113 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyysaluevaltuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn. Henkilö, jonka esteellisyyden aluevaltuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

114 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

Aluehallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos aluehallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin aluevaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

115 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, on varattava tilaisuus keskustelulle.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti, muutoin selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,

2. puheenvuoron aluehallituksen puheenjohtajalle, hyvinvointialuejohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa

3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita puheenvuoroja.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 5 minuuttia ja muu puheenvuoro 3 minuuttia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

116 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran aluevaltuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

Jos asia pannaan pöydälle, on ennen pöydällepanoa tehdyt pohjaehdotuksesta poikkeavat ehdotukset uudistettava, jotta poikkeavat ehdotukset huomioidaan asiaa uudelleen käsiteltäessä.

117 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja toteaa, onko ehdotusta kannatettu.

118 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa aluevaltuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen aluevaltuuston päätökseksi.

---

119 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

120 § Äänestystapa, äänestysjärjestys ja äänestystuloksen toteaminen

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai aluevaltuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänen mennessä tasan ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää aluevaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

- Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
- Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään. Sen jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
- Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräänemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

121 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan. Pöytäkirja voidaan tarkastaa yksittäisen asian osalta jo kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

---

122 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenille

Aluevaltuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä säädetään.

---

17 luku: Enemmistövaali ja suhteellinen vaali**123 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset**

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin luottamushenkilö sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan aluevaltuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

124 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei aluevaltuusto toisin päättä.

125 § Aluevaltuuston vaalilautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on 5 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Aluevaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii aluevaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

126 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja

---

toimii listan asiamiehenä, antaa listan aluevaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 130 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

127 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Aluevaltuusto määrää ajankohdan, jolloin ehdokaslistat on viimeistään annettava aluevaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

128 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, aluevaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle. Se tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

129 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen aluevaltuustolle.

130 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä aluevaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

131 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Aluevaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä aluevaaleista vaalilaissa säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen aluevaltuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen aluevaltuustolle.

18 luku: Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

132 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Aluehallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava aluevaltuustolle tiedoksi.

Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on käsiteltävä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Aluehallituksen on vuosittain huhtikuun kesäkuun loppuun mennessä tuotava aluevaltuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Samassa yhteydessä tuodaan luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

133 § Aluehallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä aluehallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen hyvinvointialueen toiminnasta ja hallinnosta. Kysymys on annettava hyvinvointialueen kirjaamoon.

Aluehallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään aluevaltuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kahden kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, aluevaltuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

134 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Aluevaltuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohittaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti. Selostustilaisuudet ja kyselytunnit pidetään lähtökohtaisesti etätilaisuuksina.

IV. OSA: Päätöksenteko- ja hallintomenettely

19 luku: Kokousmenettely

135 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan aluevaltuustoa lukuun ottamatta hyvinvointialueen toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

136 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää. Asiantuntija voi tarvittaessa osallistua myös etäyhteydellä yksittäisen asiakohdan esittelyyn.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Kokous voidaan järjestää myös hybridikokouksena, jossa osa osallistujista on läsnä kokouspaikalla ja osa sähköisen yhteyden avulla (varsinainen kokous + sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Tietohallinto vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Toimielinten kokoukset päättyvät klo 22 jälkeen. Klo 22.00 kesken oleva asia-kohta käsitellään kuitenkin loppuun ja muut käsittelemättä olevat asiat jätetään pöydälle tai siirretään jatkokokoukseen, ellei toimielin toisin päättä.

137 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta tilasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä.

---

138 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä hyvinvointialuelain 103 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

139 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

140 § Kokouskutsu

Aluevaltuuston ja aluehallituksen kokouskutsut laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kansalliskielilautakunnan kokouskutsu laaditaan ruotsiksi. Muiden toimielinten kokouskutsun kielenä on suomen kieli.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään esityslistan mukana harkinnan mukaan arvioiden toimielimen jäsenten tiedonsaantitarpeita. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

141 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen hyvinvointialueen verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity

tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteet julkaistaan lähtökohtaisesti verkossa ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

142 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

143 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen pöytäkirjanpitäjä voivat toimittaa kutsun varajäsenelle. Varajäsenen kutsumisesta tulee informoida toimielimen puheenjohtajaa ja pöytäkirjanpitäjää hyvissä ajoin ennen kokousta kokousmateriaalien toimittamista varten.

144 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla sekä konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen.

Edellä kuvatusta poiketen yksilöasioiden jaostossa käsiteltävät asiat ovat salassa pidettäviä. Asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla läsnä jäsenten, esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi ne henkilöt, joiden viran tai tehtävien hoitoon asia välittömästi liittyy.

Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

145 § Aluehallituksen edustaja muissa toimielimissä

Aluehallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös aluehallituksen varajäsen tai hyvinvointialuejohtaja.

Aluehallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, aluevaltuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

146 § Kokouksen julkisuus

Muun toimielimen kuin aluevaltuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouksutussa mainitussa tilassa.

147 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

148 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

149 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään

---

asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

150 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi riittävästi ja asianmukaisesti valmistellun asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

151 § Esittelijät

Aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan esittelijänä toimii hallintojohtaja.

Yksilöasioiden jaoston esittelijöinä toimivat toimialajohtajat sekä palvelualuejohtajat (kukin oman vastualueensa osalta) sekä asiakasmaksuasioiden osalta asiakasmaksujen ja myyntireskontran päällikkö.

Kansalliskielilautakunnan esittelijänä toimii terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja.

Edunvalvontajaoston esittelijöinä toimivat hyvinvointialuejohtaja sekä konserni-palvelujen toimialajohtaja.

Pelastuslautakunnan esittelijänä toimii pelastustoimen toimialajohtaja.

Kun esittelijä on estynyt tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 85 §:ssä.

152 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimitelmin toisin päätä.

Toimitelmin voi erityisestä syystä päätä, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitelmin voi tällöin päätä, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

153 § Esteellisyys

Esteellisen läsnäolijan on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen hallintolain 28 §:n mukaisesta perusteesta ennen asian käsittelyn aloittamista sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimitelmin ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

154 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

155 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

156 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelmin päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

157 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

158 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen ja vaalin toimittamiseen sovelletaan, mitä 16 ja 17 luvuissa määrätään äänestyksen ja vaalin toimittamisesta aluevaltuustossa.

159 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Aluevaltuuston ja aluehallituksen pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kansalliskielilautakunnan pöytäkirja laaditaan ruotsiksi. Muiden toimielinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli.

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

1. toimielimen nimi
2. merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
3. kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
4. kokouspaikka
5. läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
6. kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

1. asiaotsikko
2. selostus asiasta
3. esittelijän päätösehdotus
4. esteellisyys ja perustelut
5. tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
6. äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
7. vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
8. asiassa tehty päätös
9. eriävä mielipide

Muina tietoina

1. salassapitomerkinnot
2. puheenjohtajan allekirjoitus
3. pöytäkirjanpitäjän varmennus
4. merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta, sekä
5. merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijapäätöksiin.

Aluehallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

160 § Päätösten tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle

Aluehallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä

---

hyvinvointialueen verkkosivuilla siten kuin hyvinvointialuelain 145 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi hyvinvointialueen jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Aluehallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioonottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa.

20 luku: Aloiteoikeus ja muut määräykset

161 § Aloiteoikeus

Hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on lisäksi oikeus tehdä aloitteita kyseistä hyvinvointialueen palvelua koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot. Aloitteessa on oltava kunkin aloitteen tekijän osalta perusteet, joista käy ilmi hyvinvointialueen jäsenyys.

Nuorisovaltuustolla on oikeus tehdä aloitteita aluehallitukselle hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa, jotka kuuluvat nuorisovaltuuston vaikuttamisalaan.

162 § Aloitteen käsittely

Aloitetta käsiteltäessä hyvinvointialueen on varattava aloitteen tekijöiden edustajille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Aloitteen käsittelee se hyvinvointialueen viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Aluehallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Aluevaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin aluevaltuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

163 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

164 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Aluehallituksen ja aluevaltuuston päätöksiin perustuvat sopimukset ja annettavat sitoumukset, kirjelmät ja valtakirjat allekirjoittaa hyvinvointialuejohtaja.

Muiden toimielinten päätöksiin perustuvat sopimukset ja annettavat sitoumukset, kirjelmät ja valtakirjat allekirjoittaa asianomaisen toimielimen esittelijä.

Viranhaltijapäätöksen pohjalta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa päätöksentekijä.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Pöytäkirjan otteen todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä, esittelijä, hallintojohtaja, hallintosihteeri tai hyvinvointialueen arkistointia johtava viranhaltija.

165 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Aluevaltuuston ja aluehallituksen asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hyvinvointialuejohtaja tai hallintojohtaja.

Muun toimielimen asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee lautakunnan esittelijä, hyvinvointialuejohtaja tai hallintojohtaja.

Palvelualueen asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee palvelualuejohtaja.

166 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi hyvinvointialueen puolesta vastaanottaa aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan valtuuttama viranhaltija.

167 § Toimivallan siirtäminen

Toimielin ja viranhaltija voivat päättää sille hallintosäännöllä määrätyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle, ottaen huomioon toimivallan siirtämistä sekä hallinnollisen pakon käyttämistä koskevat rajoitukset. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelo annetaan aluevaltuustolle tiedoksi vuosittain.

168 § Toimivalta viranhaltijan ollessa estynyt/esteellinen/virka avoin

Tilanteissa, joissa viranhaltija on estynyt, esteellinen tai virka on avoin, siirtyy toimivalta esihenkilöketjussa seuraavalle viranhaltijalle, mikäli sijaista ei ole päätetty tai tässä hallintosäännössä ei ole toisin määrätty.